

2024-04-19

Anna Lindberg
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Ställningstagande avseende EU:s sammanhållningspolitik efter 2027

Ställningstagandet är ett inspel i debatten om utformningen av EU:s sammanhållningspolitik efter 2027 och de EU-fonder som möjliggör utvecklingsinsatser på regional och lokal nivå (Europeiska regionala utvecklingsfonden inkl Interreg, Europeiska Socialfonden+, Fonden för en rättvis omställning).

Bakgrund

EU:s sammanhållningspolitik är EU:s viktigaste investeringsverktyg för att uppnå EU:s mål om smart hållbar inkluderande tillväxt. Politiken skapar förutsättningar för regional och lokal nivå att bidra till de EU-gemensamma målen utifrån varje regions särskilda förutsättningar och behov.

Sveriges regioner har ett regionalt utvecklingsansvar som är lagstadgat. EU:s fonder är ett viktigt finansiellt verktyg i genomförandet av detta uppdrag. För regional nivå utgör fonderna en väsentlig del av dagens regionala utvecklingskapital och bidrar till en betydande uppväxlingseffekt när fonderna kombineras med andra regionala utvecklingsmedel. Detta möjliggör konkreta utvecklingsinsatser på lokal och regional nivå som inte hade varit möjliga utan EU:s fonder.

Inför EU:s nya budgetperiod pågår diskussioner om att EU:s budget ska räckas till nya geografiska och tematiska områden. En sådan utveckling kommer att öka konkurrensen mellan olika budgetposter.

I detta sammanhang vill SKR betona att en stark sammanhållningspolitik med en tydlig regional och lokal dimension i EU:s fonder är avgörande för att åstadkomma regional utveckling i Sverige och Europa. En stark sammanhållningspolitik säkerställer att den europeiska agendan är närvarande i hela unionen samtidigt som den förankras och anpassas utifrån regionala och lokala förutsättningar i flernivåsamverkan. Detta bidrar till minskade skillnader i regionernas utvecklingsnivåer samt minskade

inomregionala skillnader vilket leder till stärkt ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Med detta ställningstagande som utgångspunkt vill SKR tillsammans med företrädare för förbundets medlemmar på regional nivå bjuda in till en strukturerad dialog med nationell och europeisk nivå för att säkerställa en stark sammanhållningspolitik och ett effektivt genomförande efter 2027.

Ställningstagande

SKR anser att EU:s sammanhållningspolitik efter 2027 bör präglas av ett tydligt regionalt och kommunalt **inflytande** och utgå från en **platsbaserad** ansats där aktörer på olika nivåer arbetar **tillsammans** för att bygga **kapacitet underifrån** och där politiken tar ett **helhetsgrepp** och skapar goda förutsättningar för hela territoriet.

1. Ett tydligt regionalt och kommunalt inflytande

SKR framhåller att det regionala och kommunala inflytandet måste garanteras och vidareutvecklas i enlighet med partnerskapsprincipen och flernivåsamverkan. Det är de regionalt utvecklingsansvariga som har kunskap om varje regions särskilda förutsättningar och utmaningar. Utformningen av EU:s sammanhållningspolitik måste därför börja på regional nivå med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret. Ansvaret för programmering och genomförande ska ligga på regional nivå (NUTS2).

Partnerskapsprincipen måste tillämpas på alla finansiella instrument inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik. Detta säkerställer att regionala och lokala behov är utgångspunkten för utformningen av program och ökar träffsäkerheten i genomförandet av program och insatser.

Flernivåsamverkan är avgörande och säkerställer att insatserna på lokal, regional, nationell och europeisk nivå koordineras.

2. En politik för alla EU:s regioner med en tydlig platsbaserad ansats

SKR anser att EU:s sammanhållningspolitik grundar sig på att alla regioner omfattas oavsett utvecklingsnivå och delar samma målsättningar utifrån territoriella förutsättningar och behov. Detta bör ske utifrån samma utvecklingsagenda för att nå stärkt konkurrenskraft och ökad inkludering i hela unionen. Detta möjliggör strategiska samarbeten mellan olika typer av regioner för att minska innovationsklyftan och bidra till ökad resiliens. Politiken måste skapa förutsättningar för att frigöra potentialen hos samtliga regioner i EU och stödet till de svagare regionerna får inte ske på bekostnad av de starkare regionerna.

Inom ramen för gemensamma europeiska målsättningar ökar politikens relevans, ändamålsenlighet och effektivitet med en förstärkt och

vidareutvecklad platsbaserad ansats, med skräddarsydda insatser anpassade efter regioner och kommuners olika utmaningar och förutsättningar utifrån ekonomiska, sociala och territoriella perspektiv.

Som ett led i att förstärka den platsbaserade ansatsen måste jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ingå i EU:s sammanhållningspolitik. All utveckling sker inom en regions territorium och för att skapa goda förutsättningar för en positiv utveckling i hela territoriet måste landsbygdsutveckling vara en del av EU:s sammanhållningspolitik och inte behandlas isolerat. Detta skapar också bättre möjligheter till samordning av landsbygdsutvecklingsinsatser på regional och lokal nivå.

3. En stark gemensam vision för hela EU

SKR vill se en långsiktig politik med en gemensam vision som ger en riktning för hela EU, där gemensamma mål för struktur- och investeringsfonderna tillsammans med andra fonder synliggör hur europeiska målsättningar kan uppnås. Därigenom kan utmaningar mötas vad gäller ett sammanhållet, innovativt, digitalt, grönt och inkluderande Europa som bidrar till fred, demokrati, stabilitet och konkurrenskraft.

Genom det regionala utvecklingsuppdraget, de regionala utvecklingsstrategierna och smart specialiseringsstrategierna förverkligas och konkretiseras visionen med insatser på lokal och regional nivå finansierade av EU:s regionala utvecklingsmedel som ger ett tydligt europeiskt mervärde i EU:s alla geografier.

4. Ett långsiktigt kapacitetsbyggande med fokus på innovation, förnyelse och samhällsomvandling

SKR anser att EU:s sammanhållningspolitik och dess finansiella verktyg handlar om ett gemensamt långsiktigt kapacitetsbyggande, där EU:s regioner bidrar till strukturomvandling genom att mobilisera aktörer regionalt och lokalt kring samtidens viktigaste strukturella utmaningar.

EU behöver öka den egna förmågan till långsiktigt hållbar utveckling och därför är ett fortsatt fokus på innovation och konkurrenskraft viktigt. EU:s innovations- och tillväxtregioner är acceleratorer för hållbar tillväxt och innovation, en potential som fortsatt bör främjas och tillvaratas.

Via EU:s sammanhållningspolitik byggs kapacitet underifrån på lokal och regional nivå som bidrar till globalt starka värdekedjor i EU och till ett konkurrenskraftigt Europa. Det är lokalt och regionalt som innovations- och företagsfrämjande system skapas och innovationer förverkligas. Det leder till stärkt konkurrenskraft så att EU som helhet kan ta sig an grön och digital omställning.

SKR vill särskilt lyfta fram det långsiktiga perspektivet som helt avgörande i detta utvecklingsarbete. Strukturomvandling tar tid och det är helt nödvändigt att en politik som fokuserar på strukturella utmaningar är långsiktig. Budgeterade medel ska därför inte ses som en reserv vid krissituationer. Istället ska andra nya medel användas och i dessa situationer måste regional nivå ha rådighet över eventuella programändringar och överföringar av medel.

5. Ett verktyg för investering i människor

SKR vill se ett fortsatt fokus på strategiska satsningar på kompetensförsörjning som är en viktig drivkraft för att möta behovet av efterfrågade kompetenser och bidrar till att skapa resilienta regioner och kommuner.

För arbetsmarknadens parter och samhället innebär EU:s politik och strukturreformer inom sysselsättning, sociala frågor, utbildning och kompetens ett viktigt bidrag till att investera i mänskliga resurser och omställning av kompetens. Politiken utgör ett viktigt verktyg för att långsiktigt stärka mänskliga resurser på arbetsmarknaden och bidra till EU:s mål om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

6. Ett gränsöverskridande samarbete

SKR vill särskilt värna möjligheterna till territoriellt samarbete (Interreg) som innebär att Europas regioner kan komplettera sina styrkeområden och lära av varandra. Gränsregionerna är områden där den europeiska integrationsprocessen kan ge påtagliga positiva effekter för EU:s gemensamma utveckling och bidra till gränslösa arbetsmarknader, en handel fri från gränshinder och innovativa lösningar på gemensamma utmaningar.

Interreg kompletterar de regionala programmen och gör det möjligt för regionala och lokala aktörer att vidareutveckla och skala upp projekt i en internationell kontext. Regional nivåns inflytande i utformning och genomförande är därför en viktig förutsättning för att skapa skraddarsydda program utifrån platsbaserade behov. Den geografiska flernivåstrukturen med gränsöverskridande program, transnationella program och interregionala program som täcker hela EU:s geografi samt möjligheten att samarbeta över havsgränser ska behållas.

7. En strukturerad kontinuerlig dialog

I processen med att utforma EU:s framtida sammanhållningspolitik anser SKR att det är avgörande att regionerna involveras på ett tidigt stadium. Dialogen måste starta redan på diskussionsstadiet kring utformandet av EU:s budget och förordningar, innan förhandlingarna om partnerskapsöverenskommelsen och programinnehåll påbörjas. Regionala

och lokala förutsättningar och utmaningar ska vara utgångspunkten i dialogen och målsättningen är att skapa ökad samsyn i genomförandet.

SKR vill avslutningsvis betona att en strukturerad kontinuerlig dialog mellan regional, nationell och europeisk nivå under hela processen med att utforma EU:s framtida sammanhållningspolitik är helt avgörande för att uppnå ett effektivt och ändamålsenligt programgenomförande.

En aktiv bevakning av medlemmarnas intressen är en av grunderna i SKR:s ändamål. SKR:s ställningstaganden tydliggör vår ståndpunkt i en viss avgränsad fråga och utgör underlag för påverkansarbetet och debatt. Ställningstaganden arbetas fram tillsammans med medlemsföreträdare på regional och lokal nivå och beslutas av SKR:s styrelse.

Bilaga 1 Exempel på mervärdet av EU:s sammanhållningspolitik på regional och lokal nivå

Tema Innovation och konkurrenskraft

Health Data Sweden (ERUF Stockholm)

Health Data Sweden arbetar med att förstärka strukturerna för efterfrågan, utveckling och implementering av nya digitala och hållbara lösningar för användning av hälsodata. Projektet har utsetts till EDIH och är ett dynamiskt ekosystem som omfattar privata företag, forskningsorganisationer, universitet och offentliga enheter. Samarbetet är omfattande och mångfacetterat, vilket främjar en kraftfull miljö för digital innovation. Health Data Sweden är ledande inom nyckelteknologier som artificiell intelligens, cybersäkerhet, högpresterande datoranvändning samt dess innovationsutveckling. Health Data Sweden fungerar som en avgörande katalysator för att driva näringslivet in i framtiden på såväl regional, nationell som europeisk nivå.

Visual Lift (ERUF Östra Mellansverige)

Med den senaste visualiseringstekniken får företag stöd i att visa upp och kommunicera kring exempelvis produkter, produktionssystem och leveranssäkerhet. Projektet riktar sig mot små och medelstora företag i Östra Mellansverige och Småland och Öarna. Basen är Norrköping och Visualiseringscenter C, där ett särskilt labb byggts för att ge företag möjlighet att testa teknikerna. Dessutom finns flera noder med minilabb.

Skogens kraft (ERUF Småland och Öarna)

I projektet har skogsägare ökat sin förmåga att utveckla sina verksamheter och diversifiera sitt utbud, med fokus på att gå utanför det traditionella skogsbruket, genom att utveckla mångbruk stärks konkurrenskraften på ett innovativt sätt. Projektet tar sin utgångspunkt i fastställda strategier och stärker basnäringen skog och trä. Projektet har resulterat i ny kunskap och nya arbetssätt, ökat entreprenörskap och lönsamhet, och främjat produktutveckling och biologisk mångfald.

ASSAR Industrial Innovation Arena (ERUF Västsverige)

ERUF-projektet ASSAR la grunden för en av Sveriges viktigaste mötesplatser för framtidens industri. ASSAR är idag en samverkansplattform och en fysisk miljö som stödjer den tillverkande industrin genom utbildning, innovationsstöd, forskning och teknikutveckling. ASSAR förstärker det befintliga innovationsstödsystemet i Skaraborgsregionen gentemot små och medelstora företag inom tillverkande industri. I miljön ASSAR arrangeras bland annat seminarier,

workshops, olika nätverk för utbyte och utveckling, testning av forskning i praktiken, få hjälp att starta företag.

Innovativa småföretags bidrag till stålindustrins omställning (ERUF Norra Mellansverige)

Industrisamarbetet Sustainable Steel Region syftar till att ur den regionala stålindustrins omställningsbehov skapa nya innovationer och företag som kan bidra till en fossilfri och konkurrenskraftig stålindustri i Norra Mellansverige. Projektet identifierar behov i stålindustrins klimatfärdplan och etablera innovationsprocesser och öppna upp arenor för industriell implementering. Målsättningen är att bidra till hållbar tillväxt och export genom synlighet och nationell och internationell samverkan.

Smart Industriell Modernisering i Mittregionen (ERUF Mellersta Norrland)

Projektet syftade till att stärka konkurrenskraften hos geografins industriföretag, genom insatser direkt hos företagen såsom stöd i att tillvarata den digitala utvecklingen, förändra och anpassa sina produkter, tjänster, marknader och affärsmodeller. Samverkansprojekt mellan Region Västernorrland, Örnsköldsviks industrigrupp, Engcon, IUC Z-GROUP i Jämtland och Region Jämtland Härjedalen.

Arctic Food Arena (ERUF Övre Norrland)

Gällivare Näringsliv etablerar en arktisk internationell testbädd för cirkulär produktion av livsmedel i Gällivare baserat på den spillvärme som industrin genererar. I projektet prioriteras, planeras, utförs och koordineras insatserna i samverkan med alla intressenter, för samhällets bästa. Aktiviteter genomförs för att attrahera relevanta aktörer, planera och förbereda innovations- och FoU-projekt, öka kunskapen om hållbara produktionsmetoder och logistik samt bygga en organisation och ett varumärke som håller över tid.

Tema Cirkulär ekonomi

Startup Climate Action (ERUF Stockholm)

Startup Climate Action kommer att stödja 100 nya klimatstartups under de kommande fyra åren för att främja deras innovationer och omvandla dem till framgångsrika tillväxtföretag i kampen mot klimatförändringarna. Detta är den mest ambitiösa satsningen från Sting inom Climate Action hittills, med målet att främja Sveriges mest kraftfulla klimatinnovationer. Initiativet kommer att leda mobiliseringen av resurser inom Stockholms startup-ekosystem för att erbjuda omfattande och kvalificerat stöd till klimatentreprenörer och innovatörer för att kommersialisera deras idéer. Strategiska partners som stödjer Sting inkluderar Kungliga Tekniska

Högskolan, Stockholms universitet, RISE, IVL Svenska Miljöinstitutet, Stockholms stad och Region Stockholm.

Kaskadanvändning av skogsbränslen och biprodukter (ERUF Småland och Öarna)

I samband med uttag av virke för produktion och massa faller det också ut andra produkter vid avverkning och i olika industriella processer vid hanteringen. Det rör om skogsbränslen som lämnas på hygget och biprodukter från industrin, och här finns behov av en helhetssyn på skogligt material för energiproduktion. Träfibern behöver användas så länge som möjligt av både resurs-, ekonomi- och miljöskäl. Kaskadanvändning handlar om att använda materialet till annan nytta innan det går till förbränning. Även i energiproduktionssteget kan principen tillämpas genom att maximera nyttan av energin som kan ges olika värden. På lång sikt förväntas projektet resultera i ett förbättrat, självunderhållande innovationsklimat inom bioenerginäringen. Effekter uppkommer genom ersättning av fossilt material, fördröjd koldioxidproduktion genom kollagring, innovativa lösningar och nya verksamheter inom företag eller genom nya aktörer. Detta resulterar i export av lösningar och produkter.

Solbruk i Skåne (ERUF Sydsverige)

Projektet fokuserar på solbruk – en kombination av solelproduktion och jordbruk, där utgångspunkten är att både el och livsmedel kan produceras på samma yta vilket samtidigt främjar lönsamheten för livsmedelsproduktionen. Projektet kommer att genomföra avancerade simuleringar och analyser av regelverk och affärsmodeller som påverkar uppskalning av solbruk, samt designa en testanläggning för att i praktiken undersöka och demonstrera hur jordbruk och solelproduktion effektivt kan kombineras på samma mark utifrån skånska förhållanden.

Circular Hub (ERUF Västsverige)

Circular Hub är en innovationsmiljö på Science Park Borås och en plattform för omställning till cirkulär ekonomi. Satsningen har fått stöd via regionalfonden Västsverige för att stötta företagen i sin resa mot att bli mer cirkulära där första steget handlade om kompetenshöjning vad cirkulär ekonomi är och hur man som företag ställer om, nästa steg handlar om att skapa lönsamma cirkulära affärsmodeller och identifiera vilken teknik som behövs i det cirkulära ekosystemet.

Förnybart 2030 (ERUF Mellersta Norrland)

Projektet arbetar utifrån målbilden att Jämtlands och Västernorrlands län ska vara fossilbränslefria år 2030. Fokus ligger på att öka takten på omställningen till hållbara drivmedel främst för den tunga vägtrafiken och för arbetsmaskiner, samt till viss del flyg och sjöfart.

Tema Transport/infrastruktur

Fiberutbyggnad i Dalarna (ERUF Norra Mellansverige)

Samverkansprojekt i nio ”etapper” mellan kommuner, stadsnät, Länsstyrelsen och Region Dalarna för en strategisk utbyggnad av bredbandsinfrastruktur i Dalarna och därmed underlätta övergången från koppar till fiber. I orter på lands- och glesbygd där kommersiell grund för den typen av investeringar saknas har samhället behövt agera för att säkerställa förutsättningar att driva och utveckla företag, bo och verka. Tack vare riktade utlysningar mot identifierade områden har medlen kunnat styras till områden där de verkligen behövs. ERUF har bidragit till att 997 kilometer fiber har grävts ner över hela Dalarna vilket enligt företagsbarometern resulterat i en kraftig ökning av företagens nöjdhet med it/telecom.

Mittstråket 2.0 (ERUF Mellersta Norrland)

Samverkansprojekt mellan Region Jämtland Härjedalen, Trafikverket och Krokoms kommun. Insatser inom projektet ska bidra till att göra Mittbanan till en fossilfri transportkorridor med ökad kapacitet, tillgänglighet samt kortade restider. Bland annat genom bortbyggande av osäkra plankorsningar längs med två sträckor och åtgärder som minskar risk för störningar och ger tidsvinster. Projektet innehåller även insatser för att främja överflyttning av gods från väg till järnväg.

Digg2020 (ERUF Mellersta Norrland)

Länsgemensam kraftsamling i Västernorrland för att förverkliga en fullt utbyggd digital infrastruktur och nå regeringens bredbandsmål. Målen med delprojekten i samverkansprojekten var att: - ortssammanbindande nät byggts i alla länets sju kommuner. - nät som byggts uppfyller samtliga regel- och kvalitetskrav som ställs av SSNF. - nät som byggts är redundant, öppet, robust och tillgängligt - byar och orter som har/ eller ska bygga områdesnät har (om möjlighet finns) anslutits till det ortssammanbindande nätet med hög kvalitet.

Tema Kompetensförsörjning/inkluderande arbetsmarknad

Kompetensutveckling i äldreomsorgen (ESF+ Stockholm)

Projektet fokuserar på kompetensutveckling inom språk och yrkeskunskaper för undersköterskor och vårdbiträden i äldreomsorgen med utveckling av en flexibel utbildningsmodell med integrerad språk- och yrkesundervisning samt validering. Projektet är avgörande för att möta länets demografiska utveckling och bidra till stärkt integration samt en bättre och säkrare äldreomsorg.

Modda Kompetens (ESF+ Östra Mellansverige)

Modda Kompetens handlar om att tillgodose Sveriges, men främst Sörmlands, behov av framtida kompetens och ökad innovation genom stärkt och breddad rekrytering av arbetskraft, samt stärkta förmågor inom entreprenörskap. Projektet är ett unikt science center som kombinerar fysisk och digital verksamhet med fokus på teknik, naturvetenskap och matematik och kommer att öka kompetensen hos rektorer, biträdande rektorer, pedagoger, fritidsledare, bibliotekarier och studie- och yrkesvägledare i samtliga Sörmlands kommuner.

Gotland Forward – en kompetensarena för alla (ESF+ Småland och Öarna)

Projektet skapar bättre förutsättningar för individer som behöver stöd för att integreras på arbetsmarknaden, med fokus på hållbara anställningar och långsiktig utveckling. Gotland Forward skapar samverkan mellan myndigheter, näringsliv och offentliga verksamheter samt testar olika metoder för att skapa en tydligare väg in på arbetsmarknaden. Projektet omfattar hela Gotland med särskild fokus på Hemse, där det finns ett extra behov av samhällsservice, och syftar till att skapa en inkluderande arbetsmiljö för arbetsgivare och individer. Genom ett strukturerat samarbete mellan olika aktörer strävar man efter att skapa ett sömlöst och effektivt flöde mellan offentliga aktörer, arbetsgivare och individer för att främja en hållbar integration på arbetsmarknaden.

STEM-UP (ERUF Sydsverige)

Tillgången till kompetens, framför allt inom STEM-ämnena (Science, Technology, Engineering, Maths) är avgörande för att utveckla de specialiseringsområden som identifierats i Skånes strategi för hållbar tillväxt. STEM-UP utvecklar en regional stödstruktur genom att förstärka och samla det företagsfrämjande systemet i Skåne - skolan samt främjarsystemen kopplade till talangattraktion och näringsliv. Genom projektet kommer specialiseringsområdena få en bättre tillgång till kvalificerad personal vilket stärker förutsättningarna för utveckling och hållbar tillväxt.

SPIK – Strategiskt Partnerskap för Industrins Kompetens (ESF+ Sydsverige)

SPIK – Strategiskt Partnerskap för Industrins Kompetens – arbetar med strategisk kompetensförsörjning direkt mot industrin och i nära samarbete med arbetsmarknadens parter och branschorganisationerna. Målgrupp är ledning och anställda för att stärka deltagande företag och långsiktigt bidra till att de står bättre rustade och är mer konkurrenskraftiga. Målsättningen är att med rätt kompetens bidra till den gröna omställningen och en grön och hållbar produktion och sysselsättning i Blekinge, Skåne och Sverige.

Go-DigIT (ESF+ Västsverige)

Projekt GO-DigIT var ett kompetensutvecklingsprojekt inom digitalisering för medarbetare och chefer i Göteborgs Stad. Projektet bidrog till att medarbetare och chefer blev bättre rustade att möta digitaliseringen av vård- och omsorgssektorn samt öka sin kompetens kring att arbeta i och leda en digitaliserad arbetsplats som är attraktiv för alla.

Integration Halland (ESF+ Västsverige)

Integration Halland har sin bakgrund i den kraftiga ökning av antalet asylsökande som skedde år 2015. Projektet bedrevs i hela Halland men med delvis olika plattformar i olika kommuner för att stödja arbetsförmedlingarna lokalt. Projektet fokuserade på kartläggning av inlärningssvårigheter, hälsoaktiviteter, information om samhälle och arbetsmarknad. Projektets primära målgrupp var nyanlända och sekundära målgrupper i projektet var andra aktörer som blev mottagare av projektets resultat, så som arbetsgivare som involverades i olika slags projektaktiviteter med fokus på att motverka diskriminering, verka för mångfald och att integrera de nyanlända på arbetsmarknaden. Även kommuninvånare som deltog i kulturöverbyggande aktiviteter. Personal i offentliga verksamheter som fick del av projektets metodutvecklande aktiviteter och som delade med sig av sina egna erfarenheter och kunskaper till projektet.

Move on up (ESF+ Övre Norrland)

Under tre år gör Region 10, en sammanslutning av tio kommuner i Norrbottens och Västerbottens inland, en gemensam satsning på hållbar kompetensförsörjning för privata och offentliga arbetsgivare genom att hjälpa personer till anställning i regionen. Mottagarkapaciteten är mycket viktig och en komplex fråga som innefattar stora delar av samhället. Move on Up med målet att ta fram och etablera en hållbar, långsiktig och inkluderande metod och ett arbetssätt för mottagande av inflyttare i de deltagande kommunerna (Gällivare, Jokkmokk, Kiruna och Övertorneå) har inletts under året.

Tema Gränsöverskridande samarbete (Interreg)**Öresundsmetron (Interreg Öresund-Kattegat-Skagerak)**

Köpenhamns kommuns och Malmö stads vision är en tunnelbana mellan de två städerna som gör kopplingen mellan Danmark och Sverige starkare. Öresundsmetro genomfördes som två pärlbandsprojekt under perioden 2015–2021. Syftet var att lägga grunden för framtida investeringar i en tunnelbanelinje över Öresund. Möjligheten att arbeta långsiktigt har setts som en stor styrka när det gäller förutsättningsskapande insatser inför stora infrastrukturinvesteringar. Samarbetet över Öresund är viktigt för

Danmarks och Sveriges ekonomiska tillväxt. Hela 27 procent av den totala bruttonationalprodukten i Danmark och Sverige skapas i Öresundsregionen.

LIMIT (Interreg Södra Östersjön)

Projektet drivs av Lunds universitet i samarbete med Kristianstads universitet och partners i Danmark, Sverige, Polen och Litauen. Projektet syftar till att minska förekomsten av hälso- och miljöskadliga ämnen från grund- och ytvatten i södra Östersjöregionen, bl.a. PFAS, bekämpningsmedel och antibiotika. Detta ska göras genom att utveckla tekniker som kan införas på reningsverk och även direkt i förorenade områden. Vatten bryr sig inte om nationsgränser, därför behövs gemensamma ansträngningar mellan länderna för att främja hållbar användning av vatten och tillhandahålla lösningar för att begränsa spridningen och påverkan av föroreningar.

VINCE (Interreg Mellersta Östersjön)

Projektet kommer att skapa en digital plattform med samlad information för migranter. Förväntat resultat i projektet är att migranter kommer ha tillgång till gränsöverskridande integrationstjänster av hög kvalitet som tillhandahålls på den virtuella plattformen som tas fram av partnerorganisationer när projektet har genomförts. Svenska partners är Flyktingmedicinskt centrum (Region Östergötland) och Länsstyrelsen i Östergötland.

Supported by Nature (Interreg Östersjöprogrammet)

Ett nytt samarbetsprojekt för det internationella nätverket av UNESCO:s biosfärområden runt Östersjön – Biosphere for Baltic. Projektet kommer att öka förståelsen för naturbaserade lösningar (NBS) och hur de bidrar till förbättrade miljöförhållanden för Östersjön. Projektet ska generera ny kunskap som kan leda till att NBS blir en naturlig del i land- och havsförvaltning. Minst 13 så kallade lärplatser ska utvecklas med särskilt fokus på multifunktionella våtmarker, kustvattenhabitat och restaurering av vattendrag.

WaterMan (Interreg Östersjöprogrammet)

Projektet främjar återanvändning av vatten i Östersjöregionen genom att tillföra ett nytt element till vattenhanteringen som kan göra vattenförsörjningen mer klimattålig. WaterMan förser nyckelaktörer med kunskap och verktyg för att utveckla strategiska tillvägagångssätt och för att genomföra konkreta åtgärder som omsätter vattenåteranvändning i praktiken. Kommuner och vattenbolag från sex länder kommer, med hjälp av FoU-institutioner/domänexperter, att arbeta med vattenåteranvändningsstrategier som kombinerar olika åtgärder. Projektet

kommer också att genomföra ett antal pilotåtgärder för vattenåteranvändning som skildrar typiska användningsfall och som anpassar, testar och validerar konkreta lösningar för användning i Östersjöregionen. Resultatet blir en verktygslåda för hållbar vattenhantering, vilken kommer att ge andra lokala myndigheter och vattenbolag konkret vägledning i återanvändning av vatten.

Dryport (Interreg Nordsjön)

Dryport Skaraborg startade som ett Interreg-projekt och har idag vuxit till självständiga Skaraborg Logistic Center i Falköping, där tillväxten de senaste tio åren varit snabb. Idag använder över 30 aktörer Dryporten som idag blivit ett nav för logistikhantering i Västsverige och är en integrerad del av Göteborgs hamn dit flera transporter går dagligen. Dryporten används av flera stora företag och varje tåg till och från dryporten ersätter 40 lastbilar, vilket minskar både trängseln på vägarna samt klimatavtrycket. Dryporten är idag arbetsplats för över 200 personer och flera andra dryports runt om i Europa har sedan starten i Falköping inspirerats av detta Nordsjöprojekt.

3ST - Speeding up Sustainability Skills in Tourism (Interreg Nordsjön)

Projektet kommer att öka aktörers kunskap och kapacitet att använda modeller för hållbar turism. Genom förbättrad kapacitet hos aktörerna när det gäller att implementera hållbara modeller, coachning och samarbeten får man hela kedjan med lokala myndigheter, små- och medelstora företag, civilsamhället, akademin och utvecklingsaktörer med flera att samverka. Fokus är turismsektorn i kustområden. Olika angreppssätt i olika länder ska undersökas och kommer att användas som modeller för hela Nordsjöområdet, där regioner med olika förutsättningar kan lära av varandras goda exempel.